

Espoli sistemàtic i massiu de peces arqueològiques a Girona

Detenen dos germans que havien sostret 20.000 peces de jaciments arqueològics i paleontològics

Eva Batlle Amer 11.01.2018 | 11:06

Espoli sistemàtic i massiu de peces arqueològiques a Girona

Els **Mossos d'Esquadra** han recuperat 393 conjunts arqueològics de jaciments espoliats que contenen unes 20.000 peces d'alt interès científic. Els agents havien arrestat dos espoliadors al mes d'agost als quals s'atribueix activitat saquejadora en 168 jaciments arqueològics i en 32 de paleontològics. El fet que la quantitat de material espoliat fos tan gran ha comportat que els investigadors no hagin pogut intervenir el gruix del material fins a principis de desembre. Els dos detinguts són germans i guardaven el material en un habitatge situat a Amer.

Tant en les entrades com en la tasca d'anàlisi i avaluació del material recuperat, els Mossos han comptat amb la col·laboració de tècnics del Departament de Cultura. Els béns espoliats procedeixen de jaciments que es concentren a la Garrotxa, el Ripollès, l'Empordà, el Pirineu Occidental, Osona i diverses àrees de les províncies de Barcelona i Tarragona.



Les comarques més afectades per l'activitat espoliadora són el Pallars Jussà i l'Alt Urgell per la seva afectació paleontològica amb més d'una dotzena d'emplaçaments afectats. **Hi ha d'altres casos en què a l'afectació paleontològica s'hi afegeix l'arqueològica: és el cas de la comarca de la Selva, amb 33 jaciments, la Garrotxa amb dinou, Osona amb divuit i el Gironès, amb deu.**

Investigació iniciada el 2016

La Divisió d'Investigació Criminal adscrita a la Unitat Central de Patrimoni Històric ha pogut determinar l'abast de **l'activitat espoliadora de jaciments arqueològics, que havien dut a terme dos homes que van arrestar l'agost del 2017.**

La investigació s'havia posat en marxa l'any 2016, quan els agents van detectar la venda de material arqueològic fals i d'objectes paleontològics espoliats en jaciments catalans. En l'entrada i escorcoll que es va practicar als seus domicilis, conjuntament amb dos tècnics del Departament de Cultura que feien funcions d'assessors, **els agents només els van poder intervenir una petita part del material espoliat, ja que la quantitat de peces era ingent.**

Per aquest motiu, un cop valorada la col·lecció i la seva procedència il·lícita, van sol·licitar al mateix jutjat una nova entrada i perquisició per recollir-la en la seva totalitat **els dies 29 i 30 de novembre i l'1 de desembre, en la qual se'ls va comissar 393 conjunts arqueològics amb més de 20.000 peces.**



En el trasllat de les peces van participar sis agents dels Mossos d'Esquadra, dos arqueòlegs, un paleontòleg del Departament de Cultura, dos tècnics d'una empresa especialitzada en la manipulació d'aquest tipus de material i dos secretaris judicials.

Quatre furgonetes i tres dies

Es van recollir milers d'objectes, majoritàriament vinculats a la paleontologia i procedents de jaciments catalans. La quantitat de material era tan important que **van caldre quatre**

furgonetes i tres dies de feina per a poder traslladar-lo a un centre del Departament de Cultura.

Els especialistes que hi van participar van constatar que no havien vist mai una quantitat d'objectes espoliats d'aquesta magnitud. Malgrat que a hores d'ara ja es pot fer una primera valoració de l'abast de l'espoli, els tècnics hauran de dur a terme una feina que s'allargarà uns mesos per a l'estudi i valoració de les peces, a més de poder comprovar i avaluar sobre el terreny els danys causats als jaciments. Amb tot, en aquest punt de la investigació **es poden ubicar gran part dels indrets saquejats, alguns dels quals serien jaciments encara no catalogats**, donat que no se'n sabia la seva existència.

En l'escorcoll es van trobar en diverses estances del domicili nombroses prestatgeries metàl·liques, caps de plàstic, classificadors i àlbums on guardaven i emmagatzemaven els milers de peces. **Utilitzaven metodologia arxivística on havien fet constar en fitxes manuscrites i en bases de dades l'emplaçament original de l'objecte** i la data exacta de la descoberta i recollida.

A l'agost, els investigadors també van intervenir centenars d'arxius que els arrestats guardaven en diversos suports informàtics: es tracta de fotografies dels investigats en plena tasca espoliadora, a més de documentació i cartografia dels jaciments saquejats i anotacions per arribar als llocs a peu. **Els espoliadors havien deixat marcats els punts saquejats o pendents d'excavar en diverses captures de pantalles de mapes extrems d'aplicacions de geolocalització.**

Venien el material a Internet

En el decurs de la feina investigadora els policies han obtingut evidències de la seva activitat en **168 jaciments arqueològics i en 32 de paleontològics**, alguns dels quals encara sense catalogar, fet que en cap cas no els situaria fora del marc de protecció que la llei els confereix.

El material espoliat té un alt valor científic i els objectes recuperats el mes d'agost **es van valorar en més de 30.000 euros. Pel que fa a la resta de la col·lecció, els investigats la valoren en més de 80.000 euros.** De fet, només els ingressos dels set primers mesos a partir d'una sola web els haurien reportat una mitjana de més de 1.000 euros mensuals. Almenys es coneixen quatre llocs web a internet on haurien venut o subhastat les peces espoliades.

Treball intensiu

La investigació ha determinat que **els dos detinguts haurien espoliat els darrers anys diversos jaciments arqueològics i paleontològics declarats Béns Culturals d'Interès Nacional arreu de Catalunya de forma sistemàtica i intensiva.**

En aquest sentit cal destacar que la seva formació acadèmica els hauria permès participar en excavacions arqueològiques legals i oficials als jaciments afectats. Aquest fet l'haurien aprofitat per determinar la seva activitat espoliadora i conèixer el material susceptible de ser sostret en cada emplaçament.

Font del document: <http://www.diaridegirona.cat/comarques/2018/01/11/espoli-sistematic-massiu/889319.html>